

Zastępca Prezydenta
Miasta Poznania

Znak sprawy: Or-II.0006.7.2016

Lotus: 310316-1474

Pan
Grzegorz Ganowicz
Przewodniczący
Rady Miasta Poznania

Poznań, 31 marca 2016 r.

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z pismem Pana Przewodniczącego z dnia 9 marca 2016 r. przekazującym projekt uchwały Rady Miasta Poznania zmieniającej Uchwałę Nr XVI/177/VII/2015 Rady Miasta Poznania z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ustanowienia zwolnień i ulg w opłatach za przejazdy lokalnym transportem zbiorowym (PU 408/16), autorstwa Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość, uprzejmie informuję, że w przedmiotowej sprawie wystąpiłem o opinię prawną oraz merytoryczną przedłożonego projektu uchwały.

Pod względem redakcyjnym i prawnym projekt został zaopiniowany pozytywnie przez radcę prawnego p. Lilianę Jakielczyk.

Natomiast odnosząc się do przedmiotu projektu, opiniuję go negatywnie z następujących względów:

W projekcie mówi się o „osobach okazujących dowód rejestracyjny samochodu osobowego zarejestrowanego na terenie Miasta Poznania wraz z osobami jej towarzyszącymi – łącznie w liczbie zgodnej z wpisem określającym liczbę miejsc siedzących w samochodzie”, co w mojej opinii jest zapisem niejednoznacznym, sprzecznym z założeniami uchwały, a także wykluczającym wobec mieszkańców okolicznych gmin, codziennie dojeżdżających do Poznania.

Wprowadzenie zmian w proponowanym brzmieniu nie daje możliwości zweryfikowania podczas kontroli biletów, czy osoby chcące skorzystać z uprawnień są faktycznie osobami towarzyszącymi osobie posługującej się dowodem rejestracyjnym, czy też dochodzi do nadużycia w postaci ochrony przypadkowych osób nieposiadających biletu. Z kolei sformułowanie „*łącznie w liczbie zgodnej z wpisem określającym liczbę miejsc siedzących w samochodzie*” określa konkretną, a nie maksymalną liczbę osób uprawnionych do korzystania z komunikacji. Właściwy zapis powinien przyjąć brzmienie: łącznie w liczbie nie przekraczającej wskazanej we wpisie określającym liczbę miejsc siedzących w samochodzie.

Wątpliwym wydaje się również ograniczenie osób uprawnionych do bezpłatnych przejazdów jedynie do posiadaczy samochodów zarejestrowanych w Poznaniu. Duża część samochodów poruszających się po Mieście jest zarejestrowana w okolicznych miejscowościach, czy też szeroko rozumianej aglomeracji. Miasto, jako organizator transportu zbiorowego dąży do wprowadzania jednolitych uprawnień dla wszystkich mieszkańców tego obszaru. Przejazdy bezpłatne, jako część programu walki z zanieczyszczeniami powietrza, powinny obejmować użytkowników samochodów bez względu na miejsce ich zarejestrowania. Jednocześnie wskazanie, że decydującą rolę przy korzystaniu z uprawnienia do bezpłatnych przejazdów pełni miejsce rejestracji pojazdu wydaje się być sprzecznym z głównym celem uchwały, czyli ochroną środowiska oraz zdrowia.

W uzasadnieniu do uchwały mowa jest o przysługiwaniu uprawnienia do zwolnienia z opłat za przejazdy lokalnym transportem zbiorowym tylko i wyłącznie na terenie Miasta Poznania, jednak Uchwała nr XVII/177/VII/2015 Rady Miasta Poznania, do której przygotowano nowelizację, dotyczy obszaru Miasta Poznania oraz gmin z którymi Miasto Poznań zawarło porozumienia międzygminne w zakresie organizacji lokalnego transportu zbiorowego. Mając na uwadze powyższe, a także fakt, że w okolicznych gminach udział podróży realizowanych samochodami jest zdecydowanie wyższy niż w samym Poznaniu należałoby podjąć próby wypracowania wspólnego rozwiązania problemu zanieczyszczeń powietrza.

Z kalkulacji przeprowadzonych w związku z *Dniem bez Samochodu* wynika, że utracone dochodyienne, podczas gdy uprawnionym do korzystania z bezpłatnych przejazdów jest wyłącznie kierowca, wynoszą ok. 35 tys. zł. W przypadku niewiadomej liczby osób towarzyszących trudno jednoznacznie określić skutki finansowe opiniowanej zmiany, jednakże zważywszy na fakt, że

samochód osobowy jest rejestrowany zazwyczaj na przewóz 4 - 5 osób, użytkowany jest natomiast przez średnio 1,5 - 2 osób, to utracone dochody dzienne mogą wynieść około 55 - 70 tys. zł. Szacowany spadek dochodu może ulec zmianie w sytuacji, gdy zwolnienie z opłat za przejazdy na podstawie dowodu rejestracyjnego będzie trwało dłużej niż dzień – może wpływać także na sprzedaż biletów długookresowych. W związku z tym, że informacja o zwolnieniu z opłat będzie pojawiała się „na ostatnią chwilę” (po południu dzień wcześniej), można się spodziewać, że duża część pasażerów nie dowie się o zwolnieniu „na czas” i w kolejnych dniach będą wnioskować o zwrot poniesionych kosztów, co zwiększy liczbę reklamacji.

Biorąc pod uwagę, że w ciągu ostatniego roku ilość dni z przekroczeniem normy PM10 na terenie Miasta Poznania wynosiła, w zależności od stacji, 31-56 dni (dane pomiarowe z systemu monitoringu jakości powietrza na terenie Miasta Poznania za okres: marzec 2015 - luty 2016), koszty te mogą wynieść 1 705 000 - 3 920 000 zł. Bardzo trudno oszacować skutki finansowe takiego uprawnienia w skali roku również dlatego, że nie wiadomo ile będzie dni smogowych. W przypadku próby przeniesienia uprawnienia na kierowców wszystkich pojazdów należałoby dodatkowo oszacować skutki finansowe również dla gmin. W przyjętym budżecie aktualnie nie ma zabezpieczonych środków, które mogą zostać wykorzystane na wprowadzenie dodatkowego uprawnienia do bezpłatnego korzystania z komunikacji.

Ponadto w przedmiotowym projekcie nie zawarto informacji o sposobie informowania mieszkańców o wystąpieniu przekroczenia norm zanieczyszczenia powietrza na terenie Miasta Poznania.

Z wyrazami szacunku

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MIASTA POZNANIA
Mieczysław Włodarski

